

HW

► Busverzameling maakt plaats voor bouwputplaatjes

Met bijna 35.000

foto's heeft rolstoeler Ton Coli waarschijnlijk nu al meer plaatjes geschoten dan de meeste mensen in hun hele leven doen. De helft van die foto's maakte hij in het centrum van 's-Gravenzande.

◀ Westlander Ton Coli probeerde een foto van een vrachtwagen te maken toen een vogel op hem afvlog.

FOTO TON COLI

► Fotograaf Ton Coli maakt foto's van bouwwerkzaamheden.

FOTO THIERRY SCHUT

Rolstoeler maakt digitale expositie om door het Breeje Durp te 'lopen'

Rien van den Anker
's-Gravenzande

Ton Coli woont met zijn vrouw Nel sinds zes jaar in het hart van het zogenoemde Breeje Durp. Van oorsprong is het stel Haags. De twee verhuisden naar het Westland toen daar een aangepaste woning beschikbaar kwam, want Coli zit vanwege multiple sclerose in een rolstoel. „Toen we hier kwamen, was 's-Gravenzande voor ons een totaal vreemde stad.”

Coli heeft vrijwel zijn hele leven bij de HTM gewerkt als chauffeur. Daarnaast was hij privé een fanatiek verzamelaar van vooral bussen. Zijn vroegere Haagse huis stond er vol mee: talloze miniatuurbusjes, zowel kant-en-klare Dinky Toys als modellen gemaakt van zelfbouwpakketten. „Op de Ho-schaal, 1 op 87”, klinkt het deskundig. Zo nu en dan maakte Coli een uitstapje naar een ander vervoermiddel. Dan verzamelde en bouwde hij trams, vrachtwagens, ambulances en brandweerauto's. „Voordat ik bij de HTM kwam, wilde ik eigenlijk brandweerman worden, maar ze hadden toentertijd meer dan voldoende chauffeurs.”

Vitrines

Vanwege de verhuizing naar Westland heeft hij het merendeel van de meer dan duizend modelletjes van de hand moeten doen. De mooiste exemplaren, zo'n honderdvijftig, prijken nu in de vitrines in zijn hobbykamer. Centraal staat zijn lievelingsmodel, een Daf CSA1. Niet geheel toevallig is dat ook het model van een HTM-bus. „Logisch, daar heb ik zelf vele jaren in gereden.”

Mede door zijn ziekte is het bouwen en verzamelen minder geworden en is Coli gaan fotograferen. Coli begint uiteraard met het vastleggen van openbaar vervoerbussen en touringcars. Eenmaal in het Westland fotografeert

hij steeds meer vrachtwagens. Hoewel zijn fotocollectie een grote toename beleefde, wordt Coli's actieradius kleiner. De focus ligt niet langer op grote voertuigen op de weg, maar op zijn nabije omgeving in het centrum van 's-Gravenzande. „Het begon ermee dat ik die voor mij zo andere stad wilde leren kennen. In het begin fotografeerde ik alleen de mooie oude huizen in de Langestraat. Toen ik hoorde van de totale vernieuwbouw van het centrum, ben ik begonnen met alles wat daar nog stond vast te leggen.” Winkelcentra als Koningswerf en Gravenhof en de sloop daarvan, zet Coli op de plaat.

Later komt ook de nieuwbouw, die binnenkort eindigt met het ap-

▲ Oud-chauffeur Ton Coli begon met het fotograferen van bussen, maar maakte uiteindelijk ruim 15.000 kiekjes van het centrum van 's-Gravenzande.

FOTO THIERRY SCHUT

“**Het begon ermee dat ik die voor mij zo andere stad wilde leren kennen**”

—Ton Coli

partementen-slotstuk bij de Langestraat, aan de beurt. Van de metamorfose van het centrum denkt hij zo'n 15.000 foto's te hebben gemaakt. „De mooiste foto was er een van een bouwplaats waarbij plotseling een kauw door het beeld vloog.”

Digitaal uitje

Gebonden aan zijn rolstoel, biedt zijn fotocollectie voor Coli een alternatief digitaal uitje. Zo 'wandelt' hij frequent met zijn ogen over het beeldscherm van zijn computer langs oude en nieuwe bussen en door het veranderende 's-Gravenzande. „De meeste exemplaren zijn redelijk simpel bewerkt. Ik zet ze recht en verbeter de belichting als die te licht of

te donker is. Nu begin ik ook meer en meer af te snijden.”

Coli vertelt dat wanneer hij langs de foto's gaat, hij eigenlijk een 'bewegend' beeld van 's-Gravenzande ziet. „Het zou best een leuke serie blogs zijn geweest maar daar ben ik digitaal te weinig voor onderlegd. Misschien is het wel een idee om er een keer een strenge selectie op los te laten voor een soort kleine tentoonstelling. Maar ik weet niet of ik daar nog aan toe kom.”

Toch zegt Coli wel te gaan nadenken over wat er later met die gigantische collectie moet gaan gebeuren. Hij is hoopvol: „Het is nog lang niet zo ver, maar misschien wil het Historisch Archief Westland ze wel hebben.”